

МОНГОЛ УЛС
НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА

Наадамчдын зам 1200, Арцатын ам,
23 дугаар хороо, Хан-Уул дүүрэг,
Улаанбаатар хот, 17100
Утас: (976-11) 32 39 77, 32 71 99
Цахим хуудас: www.ulaanbaatar.mn

2025.09.29 № 01/6180

танай _____ -ны № _____ -т

**Тогтоолын төсөл өргөн
мэдүүлэх тухай**

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.1 дэх хэсгийг үндэслэн “Дулааны тавдугаар цахилгаан станц төслийн хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй түншлэлийн гэрээ байгуулах эрх олгох тухай” Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төслийг өргөн мэдүүлж байна.

Тогтоолын төслийг зохих журмын дагуу Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдаанаар хэлэлцүүлж өгнө үү.

Холбогдох бичиг баримтыг хавсаргав.

Хавсралт 10 хуудастай.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА
БӨГӨӨД УЛААНБААТАР ХОТЫН
ЗАХИРАГЧ

Х.НЯМБААТАР

1725062500

بصرتهم بصيرا
نقدتهم من حشر صحتهم

[illegible][illegible][illegible]

تمت بحمد الله تعالى

سورۃ صافات ۲۰۰ استمضی و ص ۱۱

[illegible]

ХЯНАЛТЫН ДАГАЛДАХ ХУУДАС
/Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн
хурлын тогтоолын төсөл/

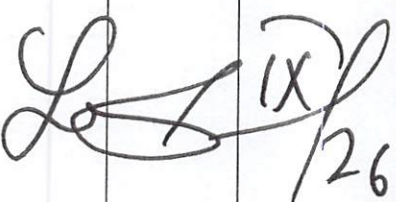
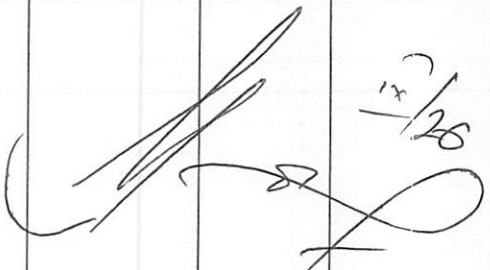
Олгосон:

2025 оны 09 дүгээр сарын 26

Дугаар 1858

Төслийн нэр: **Түншлэлийн гэрээ байгуулах эрх олгох тухай**
Боловсруулсан байгууллага, ажилтны албан тушаал, эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, албан тушаал: **Хөгжлийн санхүүжилт, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Б.Гантулга**

Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн бодлого, төлөвлөлт хариуцсан ахлах мэргэжилтэн Э.Бямбасүрэн

№	Санал өгөх газар, хэлтэс	Сонирхлын зөрчилтэй эсэх	Санал*	Гарын үсэг	Он, сар, өдөр	
					Хүлээн авсан	Хүлээлгэж өгсөн
1	Нийслэлийн Засаг даргын эдийн засгийн хөгжил, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч Т.Даваадалай	Үгүй	—		1x/26	1x/26
2	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга Д.Амгалан	Үгүй	—		1x/26	1x/26
3	Төрийн захиргааны удирдлагын газрын дарга Ү.Ганболд	Үгүй	—		1x/26	1x/26
4	Хууль тогтоомж, гэрээ эрх зүйн газрын дарга М.Үнэнбат	Үгүй	—		1x/26	1x/26

Тайлбар: Сонирхлын зөрчилтэй эсэх гэсэн хэсэгт "Тийм" гэсэн тэмдэглэгээ хийсэн албан тушаалтан захирамжийн төсөлд санал өгөх үүргээ гүйцэтгэхээс татгалзана.

Хэрэв ашиг сонирхлын зөрчилтэйгөө мэдүүлээгүй, эсхүл Засаг даргыг шийдвэр гаргахад нь хуульд нийцсэн, бодит баримт нотолгоонд тулгуурласан, үндэслэл бүхий үнэн зөв мэдээлэл, мэргэшлийн зөвлөгөөгөөр хангаж ажиллаагүй бол Төрийн албаны тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

Хяналтын дагалдах хуудас нь захиргааны актын төслийн хамт хүчинтэй.

Санамж: Төсөл боловсруулагч нь "Захирамжлалын баримт бичиг гаргах ажиллагааны журам"-ын 4.11-д заасны дагуу саналыг эрх бүхий албан тушаалтнуудаас ажлын 10 хоногт багтаан авч дуусгана. Эрх бүхий албан тушаалтан бүр журмын 4.8-д заасан хугацааг баримтлан баримт бичгийн төсөлд санал өгнө.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ЗӨВЛӨЛИЙН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛ

2025 оны 09 сарын 26 өдөр

Дугаар 16

Улаанбаатар хот

ХӨГЖЛИЙН САНХҮҮЖИЛТ ТӨР, ХУВИЙН
ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ГАЗАР

Нийслэлийн Засаг даргын зөвлөлийн 2025 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 16 дугаар хуралдааны тэмдэглэлд:

“7.ХЭЛЭЛЦСЭН нь: “Дулааны тавдугаар цахилгаан станц” төслийн хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй түншлэлийн гэрээ байгуулах эрх олгох тухай”

“Нийслэлийн Засаг даргын 2025 оны А/1223 дугаар захирамжаар байгуулагдсан Ажлын хэсгийн дүгнэлт болон “Дулааны тавдугаар цахилгаан станц” төслийг зураг төсөл, төсвийг боловсруулах, барих, ашиглах, шилжүүлэх (DBFOM) нөхцөлөөр хэрэгжүүлж, түншлэлийн гэрээ байгуулах эрх олгох тухай Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төслийг Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн Олон улсын хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан зөвлөх З.Батырбек танилцуулав.

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь:

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 210 дугаар тогтоолоор батлагдсан холбогдох журмын дагуу “Дулааны тавдугаар цахилгаан станц төслийг зураг төсөл, төсвийг боловсруулах, барих, ашиглах, шилжүүлэх (DBFOM) нөхцөлөөр түншлэлийн гэрээ байгуулах эрх олгох тухай” тогтоолын төслийг Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлж, хэлэлцүүлэхийг Нийслэлийн Засаг даргын Эдийн засгийн хөгжил, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч (Т.Даваадалай)-д үүрэг болгов.” гэжээ.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

1725160665

Төсөл

НИЙСЛЭЛИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2025 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Дугаар

Улаанбаатар хот

Түншлэлийн гэрээ байгуулах эрх олгох тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсэг, Төр, хувийн хэвшлийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.2 дахь заалт, 37 дугаар зүйлийн 37.12.6 дахь заалт, Засгийн газрын 2024 оны 210 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Хувийн хэвшлийн түншлэгч болон зөвлөх үйлчилгээг сонгон шалгаруулах журам”-ын 5.6, 5.7-д заасныг тус тус үндэслэн Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Нийслэлийн Засаг даргаас ирүүлсэн санал, дүгнэлтийг үндэслэн “Дулааны тавдугаар цахилгаан станц” төслийн хувийн хэвшлийн түншлэгч “Митайм Интернэйшнл” ХХК-тай түншлэлийн түншлэлийн гэрээ байгуулах эрхийг олгосугай.

2.Төслийг хэрэгжүүлэх хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй түншлэлийн гэрээ байгуулах ажлыг холбогдох хууль, журмын дагуу зохион байгуулж ажиллахыг Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагч (Х.Нямбаатар)-д даалгасугай.

3.Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хурлын Эдийн засаг, төсөв, хөрөнгө оруулалтын хороо (Ж.Сандагсүрэн)-д даалгасугай.

ДАРГА

А.БАЯР

ТАНИЛЦУУЛГА

“Дулааны тавдугаар цахилгаан станц төслийн хувийн хэвшлийн түншлэгтэй түншлэлийн гэрээ байгуулах эрх олгох тухай” тогтоолын талаар

Нэг.Тогтоолын төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

1.1.Хууль зүйн үндэслэл

Монгол Улсын засаг, захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх хэсэгт “Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал хэлэлцсэн асуудлаар тогтоол гаргах бөгөөд түүнийг тухайн Хурлын хуралдаанд оролцсон төлөөлөгчдийн, баг, хорооны Хурлын хуралдаанд оролцсон иргэдийн олонхын саналаар батална” гэж, Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсэгт “Нийслэлд төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр төсөл санаачлах, хэрэгжүүлэх асуудлыг Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд зааснаар зохицуулна.” гэж, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсэгт “Аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал түншлэлийн хүрээнд дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:” гэж, 11.1.5 дахь заалтад “энэ хуулийн 13.2-т заасан түншлэлээр хэрэгжүүлэх төслийн түншлэлийн гэрээ байгуулах эрхийг аймаг, нийслэлийн Засаг даргад олгох” гэж, 11.2 дахь хэсэгт “Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга түншлэлийн хүрээнд дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:” гэж, 11.2.4 дэх заалтад “төслийн бүрэн шинжилгээ хийх төслийн багийн бүрэлдэхүүнд болон түншлэлийн гэрээний хэлэлцээрт оролцох, түншлэлийн гэрээг төрийн түншлэгч талыг төлөөлж түншлэлийн болон салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран байгуулах”, гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.2.1 дэх заалтад “эрчим хүч, дулаан хангамж;” гэж тус тус заасан.

Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолоор баталсан “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны 4.2.34-т “Эрчим хүчний найдвартай, аюулгүй, тогтвортой байдлыг хангах дулааны цахилгаан станцуудын хүчин чадлыг өргөтгөж, шинэ цахилгаан станц барьж дотоодын хэрэгцээг бүрэн хангаж, цахилгаан эрчим хүч экспортолно.” гэж, Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 51 дүгээр тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-ийн 1.1.2.6-д “Дулааны II цахилгаан станц, Дулааны III цахилгаан станцын дэд бүтцийг түшиглэн станцуудын хүчин чадлыг өргөтгөх төслийг хэрэгжүүлнэ.” гэж тус тус заасан.

Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 01 дүгээр сарын 27-ны өдрийн “Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр нийслэлд хэрэгжүүлэх төслийн жагсаалт батлах тухай” 25/01 дүгээр тогтоолын хавсралтын 10 дугаарт “ТЭЦ-5” төсөл гэж заасан.

Засгийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн “Журам батлах тухай” 210 дугаар тогтоолын хоёрдугаар хавсралтаар баталсан “Хувийн хэвшлийн түншлэгч болон зөвлөх үйлчилгээг сонгон шалгаруулах журам”-ын 5.6-д “Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нь хэлэлцээрийн үр дүнд гэрээний нөхцөлийг

хамгийн сайн харилцан тохиролцсон нэг оролцогчтой түншлэлийн гэрээ байгуулах дүгнэлт гарган, дүгнэлтийг түншлэлийн гэрээний төслийн хамт аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд хүргүүлнэ.” гэж, 5.7-д “Аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал энэ журмын 5.6-д заасан дүгнэлтийг хэлэлцэж, түншлэлийн гэрээ байгуулах эсэхийг шийдвэрлэнэ. Гэрээ байгуулахыг дэмжсэн тохиолдолд гэрээ байгуулах эрхийг аймаг, нийслэлийн Засаг даргад олгоно” гэж тус тус заасан.

1.2.Практик шаардлага

Засгийн газрын 2018 оны 62 дугаар тогтоолоор Улаанбаатар хотын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа ТЭЦ-II, ТЭЦ-III, ТЭЦ-IV дулааны цахилгаан станц, Амгалан, Сэлбэ, Налайх дулааны станцаас бусад иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг түүхий нүүрс хэрэглэхийг хориглож, сайжруулсан шахмал түлш, мидлинг (эрчим хүчний баяжуулсан нүүрс) хэрэглэхийг зөвшөөрсөн. Агаарын тухай хуулийн дагуу нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бүсийг тогтоож, бүсэд мөрдөх журмыг батлан хэрэгжүүлж байгаа боловч нийслэлийн агаар, орчны бохирдол төдийлөн буурахгүй байна.

Монгол Улсын эрчим хүчний зах зээлийн өнөөгийн төлөв байдлыг авч үзвэл, эрчим хүчний хэрэглээ жил бүр тогтвортой өсөж, үйлдвэрлэлийн хүчин чадал, хангамжийн эрэлт хоорондын зөрүү нэмэгдсээр байна. Монгол Улсын цахилгаан эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн хэмжээ 2024 онд 8,754.7 сая кВт.ц болж өмнөх оны гүйцэтгэлээс 226.4 сая кВт.ц-аар буюу 2.7%-иар өссөн ба нийт цахилгааны 90.6%-ийг дулааны цахилгаан станцаар, 8.3%-ийг нар, салхины эх үүсвэрээр, 0.8%-ийг усан цахилгаан станцаар, 0.001%-ийг дизель станцаар тус тус үйлдвэрлэсэн байна¹. Дулааны цахилгаан станцуудын хүчин чадлын ашиглалтын дундаж үзүүлэлт 6,249,0 цаг болсон нь өмнөх жилүүдээс өссөн үзүүлэлттэй байна.

Тайлант онд 2,863,4 сая кВт.ц цахилгааныг импортоор авсан нь өмнөх онтой харьцуулахад 416,6 сая кВт.ц буюу 17%-иар өссөн байна. Нийт цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээний дийлэнх хувийг төвийн эрчим хүчний сүлжээ хангаж байгаа бөгөөд үүнд Улаанбаатар хот болон томоохон аж үйлдвэрийн бүсүүдийн хэрэглээ өндөр хувийг эзэлж байна. Төвийн бүсийн нэгдсэн сүлжээний дүнгээр 2024 онд 8,331,0 сая кВт.ц цахилгаан үйлдвэрлэж, 8,170,0 сая кВт.ц цахилгааныг түгээсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 133,6 сая кВт.ц буюу 1,6%-иар өссөн бол дулааны үйлдвэрлэл 10,608,6 мян.Гкал байгаа нь өмнөх оноос 252,9 мян.Гкал буюу 2.4%-иар өссөн. Эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн дотоод хэрэглээний үр ашиг нэмэгдэж, төвийн бүсийн дулааны цахилгаан станцуудын дотоод хэрэгцээнд зарцуулсан цахилгаан 12.4 хувь болж, өмнөх оноос 0.1 нэгжээр буурсан байна. Энэ нь цахилгаан үйлдвэрлэлийн үр ашиг сайжирч байгааг харуулж байгаа боловч эрчим хүчний хэрэглээ өсөн нэмэгдэж байгаатай холбоотойгоор цахилгаан дамжуулалт, түгээлтийн үр ашгийг сайжруулах шаардлага улам бүр нэмэгдэж байна.

Монгол Улсын эрчим хүчний гол эх үүсвэрүүд нь нүүрсээр ажилладаг дулааны цахилгаан станцууд бөгөөд нийт үйлдвэрлэлийн 90 гаруй хувийг эзэлж

¹ Эрчим хүчний зохицуулах хорооноос эмхлэн гаргасан “Эрчим хүчний статистик үзүүлэлтүүд-2024”

байна. Гэвч эдгээр станцуудын дийлэнх нь хуучирсан, ашиглалтын хугацаа дуусах дөхсөн тул шинэчлэл хийх шаардлагатай. Энэ нөхцөл байдал нь шинэ дэвшилтэт технологи бүхий цахилгаан станцуудыг ашиглалтад оруулах шаардлагыг улам бүр нэмэгдүүлж байна.

Монгол Улсын эрчим хүчний салбар нь нүүрсээр ажилладаг дулааны цахилгаан станцууд, сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэрүүд, дизель үүсгүүрүүд гэсэн үндсэн бүрэлдэхүүн хэсгүүдээс бүрддэг. Улсын хэмжээнд нийт 1,664 МВт суурилагдсан хүчин чадалтай эрчим хүчний систем ажиллаж байгаа бөгөөд үүний 80 орчим хувийг нүүрсээр ажилладаг дулааны цахилгаан станцууд бүрдүүлдэг.

Монгол Улсын төвийн эрчим хүчний сүлжээнд эрчим хүчний хангамж, хэрэглээний зөрүү жилийн дундаж өсөлт 6-8% байгаа бөгөөд ойрын жилүүдэд энэ өсөлт нэмэгдэх хандлагатай байна. Иймд эрчим хүчний системийн найдвартай ажиллагааг хангах, өсөн нэмэгдэж буй хэрэгцээг даахуйц шинэ эх үүсвэрүүдийг барих шаардлагатай.

Үүнтэй холбоотойгоор, байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг багасгах, нүүрстөрөгчийн ялгарлыг бууруулах зорилготой сэргээгдэх эрчим хүчний төслүүд хөгжиж байгаа боловч тогтвортой үйлдвэрлэл, найдвартай хангамжийн баталгааны асуудлууд тулгарч байгаа нь дулааны цахилгаан станцуудын ач холбогдлыг хэвээр хадгалж байна.

Иймээс Дулааны тавдугаар цахилгаан станц (ДЦС-5)-ын төсөл нь Улаанбаатар хотын цахилгаан, дулааны хангамжийг сайжруулж, өсөн нэмэгдэж буй эрчим хүчний хэрэгцээг хангах, агаарын бохирдлыг бууруулахад хувь нэмэр оруулахын зэрэгцээ эрчим хүчний хараат байдлыг багасгаж, үндэсний эрчим хүчний системийн найдвартай ажиллагааг хангах, эрчим хүчний салбарт шинэ, өндөр бүтээмжтэй технологи нэвтрүүлэхэд чухал үүрэг гүйцэтгэх юм.

Эдийн засгийн хувьд эрчим хүчний салбар нь улсын хөгжилд чухал нөлөө үзүүлдэг стратегийн салбар бөгөөд өсөн нэмэгдэж буй аж үйлдвэржилт, хотжилт, барилгын салбарын хөгжил нь эрчим хүчний хэрэглээг улам нэмэгдүүлж байна. Төвийн бүсийн эрчим хүчний хангамжийн тогтвортой байдлыг хангах, эрчим хүчний алдагдлыг бууруулах, үйлдвэрлэлийн зардлыг бууруулахын тулд үр ашигтай технологи нэвтрүүлэх шаардлага өсөн нэмэгдэж байна. Засгийн газраас эрчим хүчний дэд бүтцийг өргөтгөх, шинэ эх үүсвэрүүдийг бий болгох бодлого баримталж байгаа нь салбарын хөрөнгө оруулалтын орчныг идэвхжүүлэх гол хүчин зүйл болж байна.

CO₂ ялгарлын хэмжээг авч үзвэл, 2024 онд нийт 11.9 сая тонн нүүрсхүчлийн хий ялгаруулсан нь өмнөх оноос өссөн үзүүлэлттэй байгаа бөгөөд үүнээс хамгийн их ялгарлыг 6,0 сая тонноор ДЦС-4, 2,1 сая тонноор ДЦС-3 тус тус бүрдүүлсэн байна. Энэхүү үзүүлэлт нь байгаль орчинд ээлтэй, бага ялгаруулалттай технологи нэвтрүүлэх, сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх шаардлагатай байгааг харуулж байна.

Монгол Улсын эдийн засаг сүүлийн жилүүдэд уул уурхайн салбарын өсөлтөд тулгуурлан хөгжиж байгаа боловч эрчим хүчний хүртээмж, тогтвортой байдал нь эдийн засгийн өсөлтийг дэмжих, тогтвортой хөгжлийг хангах гол хүчин зүйлсийн нэг хэвээр байна.

Монгол Улсын дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) 2024 оны эхний улирлын байдлаар 16.5 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 2.7 (19.4%) их наяд төгрөгөөр өссөн байна. Эдийн засаг 2023 онд 7.2 хувиар, 2024 оны эхний хагаст өмнөх оны мөн үеэс 5.7 хувиар өссөн². Эдийн засгийн өсөлтийн гол хөшүүрэг нь уул уурхай, хөдөө аж ахуй, үйлчилгээний салбарууд бөгөөд эдгээр салбарын үйл ажиллагаанд эрчим хүчний хүртээмж, найдвартай байдал чухал үүрэг гүйцэтгэж байна. Эрчим хүчний хангамжийг сайжруулах нь аж үйлдвэрийн салбарын хөгжлийг дэмжих, улмаар эдийн засгийн өсөлтийг тогтвортой хадгалах нөхцөлийг бүрдүүлэх юм.

Эрчим хүчний салбарын ДНБ-д эзлэх хувь 3.8% байгаа бөгөөд энэ үзүүлэлт уул уурхайн болон аж үйлдвэрийн хөгжлийн явцад нэмэгдэх хандлагатай байна. Дулааны тавдугаар цахилгаан станц төслийн хэрэгжилт нь эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж, эрчим хүчний салбарын ДНБ-д эзлэх хувийг 1.5-2 нэгж хувиар өсгөх боломжтой. Үүний үр дүнд бусад салбаруудын өсөлтөд эерэг нөлөө үзүүлнэ.

Дулааны тавдугаар цахилгаан станц төслийн нийт хөрөнгө оруулалт 658,563 сая ам.доллар байх бөгөөд энэ нь Монгол Улсын нийт хөрөнгө оруулалтын 5 хувийг бүрдүүлэх томоохон төсөлд тооцогдож байна. Уг төсөл нь барилга, эрчим хүч, уул уурхай, үйлдвэрлэлийн салбарт эдийн засгийн өсөлтийг дэмжих, санхүүгийн урсгалыг нэмэгдүүлэх гол хүчин зүйл болох юм.

Төслийн барилга угсралтын явцад 1600 ажлын байр шууд бий болж, ашиглалтад орсноор 369 байнгын ажлын байр бий болно. Ингэснээр улсын хэмжээнд ажил эрхлэлтийг нэмэгдүүлэх, иргэдийн орлогыг өсгөхөд бодитой хувь нэмэр оруулна.

Мөн, эрчим хүчний дотоод үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлснээр ОХУ-аас импортолж буй эрчим хүчний хэмжээг бууруулах, улмаар валютын гадагшлах урсгалыг багасгах боломжтой. Төслийн хэрэгжилтийн хугацаанд улсын төсөвт 2,560,196,2 сая төгрөгийн татвар, төлбөр, хураамж төвлөрөхөөр тооцоо гарсан.

ДЦС-5 төслийг хэрэгжүүлэх нь Улаанбаатар хотын эрчим хүчний хангамжийг бие даасан эх үүсвэрээр тогтвортой хангах, системийн ачааллыг бууруулах, байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах, эдийн засгийн өгөөжийг бий болгох бөгөөд “Алсын хараа–2050”, Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, бүсчилсэн хөгжлийн бодлогод тусгагдсан үндсэн зорилт, чиглэлүүдтэй уялдсан.

Төслийг хэрэгжүүлснээр Монгол Улсын эрчим хүчний системийн найдвартай байдал хангагдаж, өсөн нэмэгдэж буй хэрэглээг тогтвортой эх үүсвэрээр хангах боломж бүрдэнэ. Тухайлбал, Таван шар, 21 дүгээр хороо, Хилчин хотхон, Баянхошуу, 3, 4 дүгээр хороо, Нэгдүгээр хороолол зэрэг бүсүүдийн хэрэглэгчдийг дулаанаар хангаж, одоо ажиллаж буй станцуудын ачааллыг бууруулж, системийн дэд бүтцийн найдвартай ажиллагааг сайжруулна.

² Үндэсний статистикийн хорооноос эмхлэн гаргасан “Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 2024 оны эхний улирлын танилцуулга (урьдчилсан гүйцэтгэлээр)”

Дулааны тавдугаар цахилгаан станцын төсөл нь байгаль орчинд ээлтэй, дэвшилтэт технологийг ашиглах замаар нүүрсний шаталтын үр ашгийг нэмэгдүүлж, хорт хийн ялгарлыг бууруулах зорилготой. Төслийн хүрээнд бага ялгаралттай шаталтын технологи нэвтрүүлж, утааны хийн шүүлтүүрийн систем суурилуулах бөгөөд энэ нь агаар мандалд хорт хийн ялгарлыг 90% хүртэл бууруулах боломжтой. Үүнээс гадна, үнс зайлуулах системийг сайжруулж, хатуу хаягдлын менежментийг стандартын дагуу хэрэгжүүлэх юм. Мөн усны дахин боловсруулалтын технологи ашиглаж, үйлдвэрийн хаягдал усыг цэвэршүүлэн эргэлтэд оруулах, байгалийн усны хэрэглээг багасгах бодлого баримтална.

Дулааны тавдугаар цахилгаан станц нь 2x150 МВт хүчин чадал бүхий хоёр блоктор байх бөгөөд агаар мандалд хаягдах утааны хийд агуулагдах NOx, SO₂ - г хянах хяналтын системтэй эргэлтэд буцлах үет шаталттай CFB технологитой зуух ашиглана. Уг станц нь техникийн усны хэрэглээг бууруулсан агаарын хөргөлттэй конденсатортай, хаягдал усаа эргүүлэн ашиглах технологитой усны хэрэглээг бууруулсан байгаль орчинд ээлтэй технологитой байна. Төсөл хэрэгжиж эхэлснээр жилд 2,221 сая/кВт цаг цахилгаан эрчим хүч үйлдвэрлэх ба бүрэн хүчин чадлаараа ажилласан үед жилд дулааны ачаалал 4,822,300 ГДж байхаар ТЭЗҮ-гээр тооцоологдсон болно. Цахилгаан үйлдвэрлэлийн 90 хувь нь төвийн сүлжээнд нийлүүлэгдэж, үлдсэн 10 хувь нь станцын өөрийн дотоод хэрэглээнд зарцуулагдана.

Хоногийн нүүрсний хэрэглээ 5352 тн ба нүүрсний өдөр тутмын жигд бус хангалтын коэффициент 1.2, нүүрсний нэг өдрийн хамгийн их хэмжээ 6423 байна. 50 вагоноос бүрдэх ачааны гал тэрэгний хоёр цуваа (нэг вагоны даац 69 тонн орчим) өдөр бүр станцад ирнэ. Бүрэн чадлаараа ажиллах үед станцыг 15 өдөр нүүрсээр хангах зорилгоор 85000 тонн нүүрс хадгалах талбайтай байна. Нүүрсний тээвэрлэлтийг найдвартай хангах үүднээс Улаанбаатар төмөр замын Толгойт өртөөнөөс салбар зам барих техникийн нөхцөлийн судалгааг хийж, ДЦС-5 хүртэл төмөр зам барих боломжтой гэсэн дүгнэлт гарсан.

Шинэ станцын байршил Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, Дунд гол, 20-р хорооны нутаг дэвсгэрт, одоогийн байгаа станцаас баруун урд зүгт ойролцоогоор 400м зайд буюу ДЦС-2-ын үнсэн сангийн талбайд байна.

Хоёр.Тогтоолын төслийн бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

“Дулааны тавдугаар цахилгаан станц төслийн хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй түншлэлийн гэрээ байгуулах эрх олгох тухай” Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төслийг 3 заалттай боловсрууллаа.

Тодруулбал, 1 дэх заалтад нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчаас ирүүлсэн санал, дүгнэлтийн дагуу “Митайм интернэйшнл” ХХК-тай түншлэлийн гэрээ байгуулах эрх олгох зохицуулалтыг, 2 дахь заалтад хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй гэрээ байгуулах ажлыг холбогдох хууль, журмын дагуу зохион байгуулах зохицуулалтыг, 3 дахь заалтад тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавих зохицуулалтыг тус тус тусгалаа.

Гурав.Тогтоолын төсөл батлагдсаны дараа үүсэж болох нийгэм, эдийн засгийн үр дагавар

Хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй нийслэлийн Засаг дарга “Дулааны тавдугаар цахилгаан станц” төслийг хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж байгууллагатай түншлэлийн гэрээ байгуулах болно. Төсөл хэрэгжсэнээр Улаанбаатар хотын дулаан, цахилгааны хангамжийг сайжруулна, эрчим хүчний импортыг бууруулж, дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ, агаарын бохирдлыг бууруулж, иргэдийн эрүүл мэндийг хамгаална, орчин үеийн, байгаль орчинд ээлтэй технологийг нэвтрүүлнэ, эрчим хүчний системийн тогтвортой байдлыг нэмэгдүүлнэ, ажлын байр шинээр бий болж, бүс нутгийн эдийн засгийг дэмжинэ.

Дөрөв.Тогтоолын төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, цаашид холбогдуулан боловсруулах баримт бичгийн санал

“Дулааны тавдугаар цахилгаан станц” төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль болон Эрчим хүчний тухай холбогдох хуулиудтай нийцэж байгаа бөгөөд тогтоолын төсөл батлагдсанаар төсөл хэрэгжүүлэгчтэй түншлэлийн гэрээ байгуулагдана.

Тав.Хувийн хэвшлийн түншлэгчийг сонгон шалгаруулсан талаар

Төслийн хувийн хэвшлийн түншлэгчийг сонгох урьдчилсан шалгаруулалтыг Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 210 дугаар тогтоол, Нийслэлийн Засаг даргын А/689 дүгээр захирамж, урьдчилсан болон уралдаант шалгаруулалтын баримт бичгийн хүрээнд зохион байгуулсан.

2025 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдөр сонгон шалгаруулалтын урилгыг олон нийтэд зарлаж, нийт 8 аж ахуйн нэгж оролцох хүсэлтээ илэрхийлсэн. Урьдчилсан сонгон шалгаруулалтад оролцох санал хүлээн авах эцсийн хугацаа 07 дугаар сарын 02-ны өдөр дууссан бөгөөд нийт 4 оролцогч албан ёсны санал ирүүлсэн. Эдгээрээс нэг оролцогчийн баримт бичиг шаардлага хангаагүй тул хүлээн аваагүй бөгөөд үлдсэн гурван оролцогчийн санал шаардлага хангасныг хууль, журмын дагуу хянаж, санхүүгийн чадавх болон техник, технологийн чадамжийг тус бүр 50 хувийн жингээр үнэлсэн. Үнэлгээний дүнгээр 60 ба түүнээс дээш оноо авсан гурван компани хураангуй жагсаалтад багтаж, 2025 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр Нийслэлийн Засаг даргаар батлуулсан уралдаант шалгаруулалтын баримт бичгийг оролцогч нарт хүргүүлсэн.

Уралдаант шалгаруулалтыг мөн адил Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 210 дугаар тогтоол, Нийслэлийн Засаг даргын А/689 дүгээр захирамж болон уралдаант шалгаруулалтын баримт бичгийн хүрээнд зохион байгуулсан.

Шалгаруулалтын үнэлгээг техникийн болон санхүүгийн гэсэн хоёр үндсэн шалгуурын дагуу хийсэн. Техникийн саналыг 70 хувийн жингээр, санхүүгийн саналыг 30 хувийн жингээр үнэлсэн бөгөөд ингэхдээ:

- Техникийн үзүүлэлт, үйл ажиллагааг 30 хувь,
- Үзүүлэх үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг 20 хувь,
- Түншлэлийн гэрээний төсөлд өгсөн санал, өөрчлөлтийн нөхцөлийг 10 хувь,

- Байгаль орчны шалгуурыг 10 хувиар,

Харин санхүүгийн саналыг:

- Санхүүгийн загвар 10 хувь,
- Төслийн зардал 10 хувь,
- Санхүүжилтийн төлөвлөгөө 5 хувь,
- Нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх нөлөө 5 хувиар үнэлсэн.

Төслийн санал хүлээн авах эцсийн хугацаа 2025 оны 08 дугаар сарын 06-ны өдөр дууссан бөгөөд хоёр оролцогч саналаа ирүүлсэн. Үнэлгээний явцад Монгол банканд хүсэлт тавьж ирүүлсэн зөвлөмжийн үндсэн дээр оролцогчдыг НҮБ-ын Аюулгүйн Зөвлөлийн хориг арга хэмжээний нэгдсэн жагсаалт, АНУ-ын Сангийн яамны Гадаад хөрөнгийн хяналтын газрын хориг арга хэмжээний жагсаалт, Европын Холбооны хориг арга хэмжээний жагсаалт зэрэг олон улсын хоригийн жагсаалтуудад бүртгэлтэй эсэхийг шалгуулсан бөгөөд оролцогч компаниуд нь уг жагсаалтуудад бүртгэлгүй байв.

Уралдаант шалгаруулалтын хүрээнд техникийн саналаар босго оноо болох 42-оос дээш оноо авсан оролцогчдын санхүүгийн саналыг нээж, нийлбэр оноогоор эцсийн үнэлгээг гаргасан. Үнэлгээний үр дүнд “Митайм Интернэйшнл” ХХК нэгдүгээрт, “Шунхлай Холдинг” ХХК хоёрдугаарт эрэмбэлэгдсэн.

2025 оны 08 дугаар сарын 27-ны өдөр ажлын хэсэг уралдаант шалгаруулалтыг дуусган, дүнг Нийслэлийн Засаг даргад танилцуулж, оролцогчдод албан ёсны мэдэгдлийг хүргүүлсэн.

Нийслэлийн Засаг даргын 2025 оны 08 дугаар сарын 29-ний өдрийн А/1223 дугаар захирамжаар гэрээний хэлэлцээр хийх, гол нөхцөлийг тохирох чиг үүрэг бүхий ажлын хэсгийг байгуулж, нэгдүгээрт эрэмбэлэгдсэн оролцогч “Митайм Интернэйшнл” ХХК гэрээний хэлэлцээг хийж Засгийн газрын 2024 оны 210 дугаар тогтоолын дагуу нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд танилцуулж байна.